

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	23385 Лабораторна діагностика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2023 р.

Справа № 0475/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Севериновська Олена Вікторівна – головуючий,
Бумейстер Валентина Іванівна,
Галкін Олександр Юрійович,
Клімкіна Ірина Іванівна,
Колісник Ярина Іванівна,
Молодченкова Ольга Олегівна,

за участі запрошених осіб:

Цьось А., ректор – представник ЗВО,
Мотузюк Олександр Петрович – гарант ОП,
Гончаренко Віталій Іванович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23385
Назва ОП	Лабораторна діагностика
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 6, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень B

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Місія та стратегія ЗВО (Стратегія розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020-2024 роки) передбачає «формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчою особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства». Метою ОП є підготовка бакалаврів у галузі біології зі спеціалізацією у лабораторній діагностиці біологічних систем, які володіють теоретичними знаннями із біології та суміжних дисциплін та практичними навичками лабораторного дослідження біологічного матеріалу, а також володіють комунікативними, соціально-психологічними й організаційними компетентностями, спілкуються українською та іноземною мовою в професійній діяльності. Таким чином, погоджуємося із висновком ЕГ, що ОП має чітко сформульовані цілі, які корелюються з місією і стратегією ЗВО та досягаються в процесі реалізації ОПП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Наявна документація та інформація із звіту ЕГ свідчить, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (академічна спільнота, роботодавці, здобувачі). Про це свідчать і наявні у системі Національного агентства відгуки роботодавців, і протоколи засідань робочої групи, де зафіксовані позиції (пропозиції) здобувачів та викладачів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Ознайомившись із інформацією про визначення дизайну ОП ми дійшли висновку, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку біологічної науки із акцентом на біомедичні методи, ринку праці (клінічні діагностичні лабораторії та біоаналітичні лабораторії іншої спеціалізації), специфіки Західноукраїнського регіону, а також досвіду провідних ЗВО України, США, Бельгії. ОП передбачає комплексний підхід для підготовки біолога-лаборанта для здійснення біологічних і клінічних досліджень, отримання практичних навичок лабораторних досліджень для діагностики стану різних біологічних систем.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Програмні результати навчання за даною ОП відповідають СВО. ОП відповідає вимогам 6 рівня Національної рамки кваліфікацій. ОК ОПП загалом забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП 2022 р. затвердження становить що загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС (обов'язкові компоненти – 180, вибіркові – 60). Обсяг практичної підготовки становить 24 кредитів ЄКТС з мінімальною кількості 24 кредитів згідно СВО.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має чітку та логічну структуру. ОК логічно взаємопов'язані одна із одною, що дозволяє досягти цілей та результатів навчання. Вивчення ОК починається із загально-природничих ОК та загально-біологічних дисциплін, згодом опановуються ОК, що забезпечують спеціалізацію у лабораторній діагностиці. Паралельно відбувається формування соціальних навичок та практична підготовка здобувачів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Усі ОК за своїм змістом відповідають предметній області спеціальності 091 Біологія. Усі ПРН забезпечуються нормативними ОК рецензованої ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Інструментами формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за даною ОП є вибіркові дисципліни, тематика кваліфікаційних робіт. ОП (2022 р.) передбачає відсоток індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством (25 відсотків, 60 кредитів ЄКТС).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку в обсязі 24 кредитів ЄКТС, серед яких різні види практики. Навчальні (ОК 36, ОК 38-41) і виробнича практики (ОК 37) забезпечують оволодіння сучасними методиками дослідження живих організмів і біологічних систем різного рівня організації та специфікою роботи з біологічним обладнанням.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж всього періоду навчання через реалізацію освітніх компонентів, які формують загальні ЗК (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10) і забезпечують досягнення ПРН 1, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 22, ПРН 23.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальне навантаження здобувачів та співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи визначається згідно «Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки. Обсяг ОП реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, що підтверджується проведеним опитуванням здобувачів, та є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Навчальне навантаження розподілене рівномірно між семестрами, тривалість яких 16-18 тижнів, і складається із циклів ОК загальної (16,3%), професійної підготовки (орієнтовно 58,7 %) та циклу вибіркових ОК (25 %).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОП не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП у 2021 та 2022 р. розміщені в архіві вступної кампанії за відповідний рік на офіційній сторінці Приймальної комісії університету <https://vstup.vnu.edu.ua>, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Для зручності на сторінці виокремлено інформацію для вступників – випускників школи та випускників коледжів.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ЕГ засвідчила, що у мотиваційних листах за 2022 р, що розміщені у репозитарії абітурієнти відзначають зацікавленість у навчанні саме на цій ОП. У відповідності до Правил прийому до університету у 2022 р. приймалися сертифікати ЗНО 2019-2021 років з української мови та дисципліни на вибір вступника (біологія, або історія України або математика, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти урегульовані у Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки. Дане Положення доцільно переглянути у частині процедур визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності студентів (розділ 4 та додатки): чітко встановити коло осіб, залучених до процедури визнання результатів навчання, долучивши до відповідальних осіб гаранта освітньої програми, на якій навчається здобувач. Студентка Савенюк М.В., яка вступала на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спорідненою спеціальністю, у 2022 р. скористалась можливістю перезарахування кредитів, отриманих на базі попереднього ЗВО.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На підставі даних відомостей про СО за час дії ОП відсутні випадки визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

На ОП застосовуються різноманітні форми (лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття, самостійна робота, консультації, практика) та методи (традиційні словесні, наочно-практичні та інтерактивні) викладання і навчання у відповідності до внутрішніх документів ЗВО. НПП використовують електронні курси ОК на платформах Moodle та Office 365, запроваджують у навчальний процес різноманітні інтерактивні вправи, кейс-метод, розв'язування задач. Різноманітність електронних курсів на ОП та їх різнобічне наповнення було продемонстровано у ході зустрічі з допоміжними підрозділами керівником відділу технічних засобів навчання. Задоволеність здобувачів методами викладання, згідно з результатами опитування, становить 72%.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усі учасники освітнього процесу на ОПП заповнюють, що своєчасно і в доступній формі отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Інформація про форми поточного та підсумкового контролю, розподіл балів за виконання різних видів завдань з кожної дисципліни доводиться до відома здобувачів на початку семестру в усній формі, у вигляді силабусів та матеріалів на електронній платформі MOODLE (що підтверджено результатами опитування). Однак, у каталозі освітніх програм та вибіркових дисциплін (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>) силабуси деяких вибіркових ОК, таких як Аналітична хімія та інструментальні методи хімічного аналізу, Біохімія людини, Основи епідеміології, Патоморфологія і ін., інформації щодо розподілу балів не містять. В одному із силабусів (Мікробіологія з основами вірусології) зміст навчальної дисципліни розкрито не повною мірою.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

З відомостей самооцінювання, бесід із викладачами та студентами, додатково наданих на запит документів експертною групою було з'ясовано, що реалізація ОП поєднує у собі навчання та наукові дослідження, зокрема здобувачі, спираючись на продемонстроване матеріальне забезпечення ОП, здійснюють аналітичну роботу з літературою, проводять моніторинг статистичних даних, навчаються користуватись технічними засобами при здійсненні досліджень. Студенти залучаються до роботи у наукових гуртах, беруть участь у різноманітних науково-практичних заходах. Діяльність Ради молодих вчених та Наукового товариства аспірантів і студентів також сприяє більш широкому залученню здобувачів до наукової роботи.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі біологічних та медичних наук, про що надано низку доказів у звіті ЕГ. Аналіз версій ОП різних років затвердження також свідчить про постійний змістовний перегляд (оновлення) ОП.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

НПП активно беруть участь у програмах академічної мобільності: проф. Моренко А., доц. Журавльов О., ст.викл. Коржик О., які у рамках програми «Еразмус+» перебували в університетах Польщі. Доц. Кузнецов І.П. має стажування за програмою Фулбрайта в Університеті Перд'ю, США. Кафедра фізіології людини і тварин, співпрацюючи з Королівським технічним університетом (Швеція) та Центром експериментальної біомедицини імені Беріташвілі (Грузія), реалізовували спільний грант Шведського комітету наукових досліджень. Здобувачі ОП поки не брали участі у програмах внутрішньої або міжнародної академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та освітньої програми в цілому. ЗВО регулярно проводить анонімне анкетування щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень для здобувачів (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodychnyy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>). Скарг на непрозорість контрольних заходів і упередженість викладачів у ході експертної зустрічі зі здобувачами не надходило.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів здійснюється відповідно до Стандарту у формі кваліфікаційного екзамену. Проведення атестації регламентовано Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів (в тому числі порядок оскарження результатів навчання і повторного проходження контрольних заходів) у ЗВО чітко визначені у відповідному положенні. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів також врегульовані. Прецедентів виникнення конфлікту інтересів під час реалізації ОНП не зафіксовано.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. Регулювання цих питань здійснюється низкою нормативних документів. На зустрічах із НПП та студентами експертною групою встановлено, що у процесі вивчення дисциплін ОП, а також на засіданнях гуртків, членів НТАіС, кураторських годинах, старостатах тощо здобувачам розтлумачують поняття академічної доброчесності, попереджають про відповідальність за її порушення та ознайомлюють із вищезгаданими документами. ВНУ у 2021 р. став фіналістом проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», який адмініструється Американськими радами з міжнародної освіти, а також заклад отримав від Департаменту освіти Ради Європи відзнаку в конкурсі «Кращі практики із сприяння академічній доброчесності у вищих навчальних закладах Європи».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна й професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП «Лабораторна діагностика», забезпечує досягнення визначених нею цілей та ПР навчання, відповідає основним вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Тематика наукових публікацій, навчально-методичних праць НПП загалом відповідає змісту ОК, які вони забезпечують. Під час онлайн-зустрічей із менеджментом ЗВО, начальником відділу кадрів та НПП з'ясовано, що основою для добору НПП для викладання на ОП є наукові здобутки претендента, догичність інтересів НПП до змісту ОК, виконання вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, що конкурсний добір НПП для викладання на ОП «Лабораторна діагностика» відбувається відповідно до «Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Претенденти на обрання в конкурсі на заміщення вакантних посад можуть ознайомитися з умовами та процедурою на офіційному веб-сайті університету. Під час конкурсу враховується педагогічний досвід викладачів, науковий ступінь або вчене звання, результати рейтингування, своєчасне підвищення кваліфікації. Спількування ЕГ з викладачами довело, що з процедурою обрання за конкурсом НПП ознайомленні достатньою мірою.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Позитивним є й те, що роботодавці беруть активну участь у практичній підготовці здобувачів. Зокрема, Університетом укладено низку спільних угод та договорів про співпрацю з роботодавцями, на основі яких здобувачі проходять навчальні й виробничу практики (надано на запит ЕГ п. 9).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ з'ясовано, що під час реалізації даної ОП відбувається залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять та практик на основі оплати праці за сумісництвом та погодинної оплати (надано на

запит ЕГ 7). Запрошено до роботи Кондратюк Н. В. – к. б. н., бактеріологиню клініко-діагностичної лабораторії Волинського обласного територіального медичного протитуберкульозного об'єднання для викладання на ОК «Мікробіологія» (2022/2023 н. р.), Подолух Н.І. – біологиню клінічної діагностичної лабораторії Комunalного підприємства «Волинський обласний медичний центр онкології (2022–2023 н.р.), Мілінчук Л.П. – завідувачку відділу клінічно-діагностичної лабораторії КЗ «Волинська обласна клінічна лікарня», Гошко Л.І. – лікарку вищої категорії КНП «Рожищенський центр первинної медико-санітарної допомоги».

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток НПП, які реалізують ОПП «Лабораторна діагностика», забезпечується шляхом підвищення кваліфікації у різних формах: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участі у наукових конференціях, семінарах, симпозіумах. Під час спілкування з менеджментом університету та академічним персоналом ОПП «Лабораторна діагностика» підтверджено, що НПП можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації й мають свободу вибору, що забезпечує відповідність системи професійного розвитку ОПП їхнім потребам та інтересам. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через наявність внутрішньої системи підвищення кваліфікації фахівців, зокрема викладачів мають змогу удосконалити свої навички роботи з електронними платформами, зокрема «Електронне навчання і менеджмент в Університеті: Office 365», «Створення навчальних курсів навчальних дисциплін у системі управління навчання Moodle за спеціальностями»). У звіті ЕГ зазначено, що двоє викладачів не мають повного обсягу підвищення кваліфікації за останні 5 років. Разом із тим, для викладача Голуб В.О. серед іншого було надано документи про численні випадки самоосвіти, які також зараховуються як підвищення кваліфікації. Для викладача Іващенко І.А. підвищення кваліфікації у кількості 200 годин передбачено починаючи із 01.04.2023 р. Зазначимо, що відтермінування проходження підвищення кваліфікації за обґрунтованих причин на 1 рік допускається згідно п. 8 «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників...». Додатково відзначимо, що ЕГ не надала повного обсягу інформації для оцінки ситуації із згаданими вище працівниками, оскільки на це впливає й терміни укладання контрактів із відповідними НПП. Важливо зазначити, що «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників...» 26.06.2018р. <http://surl.li/bergu> та потребує оновлення з огляду на вимоги Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>. Не можемо погодитися із думкою ЕГ щодо неможливості зарахування для викладача Дубчук М. Я. статті «Латинська мова як обов'язкова складова професійної грамотності майбутнього медика» через невідповідність ПРН ОП, оскільки оцінювання варто проводити в контексті відповідності ОК, який забезпечує викладач (Латинська мова). Так само, для викладача Данилюк-Терещук Т.Я. у відкритому доступі наявна публікація <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/676>, яка не була зазначена у відомостях про смоцінювання, проте може бути зарахована в контексті виконання вимог Ліцензійних умов.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У 2022 р. за результатами рейтингу (<http://194.44.187.55/reiting22/index.php?%20module=results&page=reiting>) у ВНУ ім. Лесі Українки премії отримали 4 НПП, що викладають на ОПП «Лабораторна діагностика» у 2021 р. (Абрамчук О.М., Качинська Т.В., Мотузюк О.П., Кузнєцов І.П), у 2022 р. – 7 НПП (Абрамчук О.М, Качинська Т.В., Мотузюк О.П., Коржик О.В., Козачук Н.О., Булавина С.Є., Іващенко І.А.), що підтверджено у розмові з адміністрацією ЗВО, академічним персоналом та наданими сканкопіями витягів із Наказів університету (відповідь на запит 6). Колективним договором передбачене преміювання за здобуття наукового ступеня доктора наук, публікацію в журналах Q1, що входять до наукометричної бази даних Scopus, працівникам за сумлінну працю і зразкове виконання посадових обов'язків. Видами морального заохочення НПП є оголошення подяки, нагородження Почесною грамотою, нагрудним знаком та ін. за досягнення у науковій, педагогічній та громадській діяльності, сумлінне виконання обов'язків. Зокрема упродовж 2021–2022 н.р., за поданням Вченої ради університету, нагороджено Подяками МОН України Кузнєцова І.П., Мотузюка О.П.; Поручинську Т.Ф. і Коржик О.Д. – Почесною грамотою Волинської обласної ради; Абрамчук О.М. – Почесною грамотою Волинської обласної державної адміністрації; Шварц Л.О. – Почесною грамотою Луцької міської ради (надано на запит ЕГ 6).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази експертною групою, що використовується для реалізації ОП продемонстровано навчальні аудиторії, навчальні і навчально-наукові лабораторії, з повноцінним технічним та програмним забезпеченням. Для реалізації ОП осучаснено діагностичне обладнання (електроенцефалографічний

комплекс, електронейроміограф, анатомічний стіл для віртуального зображення «Briolight», мікроскопи з розширеними можливостями). Для досягнення ПРН у достатній кількості та доцільно використовуються наочності (муляжі, манекени, вологі препарати, набори мікропрепаратів, друковані матеріали) та у достатній кількості розхідні діагностичні матеріали, хімреативи та лікарські препарати. Сильною стороною є провадження освітньої діяльності за ОП за наявних умов поєднання біологічної та лабораторної складових освітнього процесу, що розширює конкурентні можливості подальшого працевлаштування випускників ОП. Для доступу здобувачів вищої освіти до сучасного діагностичного лабораторного обладнання та реалізації лабораторної складової ОК ОП Університет на договірних засадах проводить заняття на базах практик із залученням фахівців-практиків. Позитивними практиками є доступ до діючих сучасних діагностичних технологій, наявність Інклюзивного хабу, Інституційного репозитарію (вільний доступ до електронного каталогу).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Під час онлайн-зустрічі експертною групою було отримано докази, що через особисті кабінети на платформі дистанційного навчання Moodle <https://moodle.vnu.edu.ua/> учасники освітнього процесу мають постійний безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Під час огляду матеріально-технічної бази та зустрічей ЕГ пересвідчилась, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та НПП (навчальні аудиторії, лабораторії, гуртожитки, спортивний комплекс).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ було отримано докази того, що освітня, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів та спілкування з викладачами відбувається особисто або через месенджери Telegram, Viber, корпоративні електронні пошти з дотриманням етичних принципів. На сайті для студентів є інформаційна сторінка «Куди звернутися студенту, якщо?». Під час зустрічей ЕГ пересвідчилась, що здобувачам надається організаційна та соціальна підтримка відповідними структурними підрозділами університету у повному обсязі та здобувачі знають розподіл функціональних обов'язків між працівниками зазначених відділів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Експертна група отримала достатні докази того, що у ЗВО створені достатні умови для доступу до навчальних приміщень <https://vnu.edu.ua/uk/dostupnist-dlya-osib-z-invalidnistyu>. Представник студентського самоврядування підтвердив, що на інших факультетах наразі навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами, яким у разі потреби забезпечена необхідна підтримка. На ОП наразі не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час онлайн-зустрічей ЕК із здобувачами та представниками студентського самоврядування було підтверджено, що за період реалізації ОП застосування процедур вирішення конфліктних ситуацій не було. Здобувачам та НПП відома і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, є можливість очно (фізично) та дистанційно через скриньки довіри залишити скарги та зауваження на умовах анонімності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Розроблення та затвердження ОП відбувається відповідно до чинного законодавства України та низки документів ЗВО, які містять чіткі та логічні процедури розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм. Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, процедуру експертизи ОПП проводить відділ забезпечення якості вищої освіти, процедуру експертизи навчальних планів – здійснює навчальний відділ. ОПП «Лабораторна діагностика»

була розроблена у вересні 2017 р. робочою групою у складі НПП Мотузюка О.П., Моренко А.Г., Качинської Т.В., Поручинської Г. Ф. і здобувачки Білецької О. Проект її був розісланий потенційним роботодавцям, НПП, здобувачам вищої освіти для обговорення. Перегляд даної ОПП відбувався у 2020 р. у зв'язку із затвердженням у 2019 р. Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 091 «Біологія».

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти брали участь в обговоренні ОПП «Лабораторна діагностика». Серебрякова Є.А. (здобувачка другого курсу), підтвердила, що нині на розгляді студентського самоврядування є питання щодо ОК «Творчий феномен Лесі Українки», а саме перенесення його з обов'язкових ОК до вибіркових. Студенти також мають змогу пройти онлайн-анкетування щодо ОК, які є анонімними. Також в університеті здійснюється анкетування «Оцінка якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою», «Якість практичної підготовки очима студентів», «Викладач очима студентів» (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-andinstitutions/fakultet-bioloiiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>), які дають можливість давати оцінку якості викладання на ОПП. Крім того, його результати включаються в рейтинг НПП. Опитування можна пройти на сторінці факультету біології та лісового господарства у вкладенні «Опитування». Останнє анкетування показало, що рівень задоволеності викладанням на даній ОПП становить 72%.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Представники роботодавців включені в робочу групу щодо формування та перегляду ОПП. Гарант ОПП «Лабораторна діагностика» й група забезпечення освітньої програми співпрацюють із роботодавцями щодо обговорення та покращення змісту ОПП, переліку ОК, ключових компетентностей.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ВНУ ім. Лесі Українки діє Асоціація випускників, яка займається формуванням інформаційної бази щодо кар'єрного шляху випускників шляхом анкетування. Анкета пропонується на головній сторінці ЗВО на сторінці «Головне – вступне слово ректора» (<http://surl.li/bewjz>), та допомагає молодим випускникам у працевлаштуванні, підвищенні їх кваліфікаційного й освітнього рівнів за допомогою соцмереж, зокрема Facebook (<https://www.facebook.com/300286350098149>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОПП «Лабораторна діагностика» було виявлено низку резервів для удосконалення, наприклад: в ОПП 2020 р. ОК «Історія та культура України» було замінено на «Україна в європейському історичному та культурному контекстах», ОК «Математичні методи в біології» - на «Біомедичну інформатику», ОК «Екологія біологічних систем» і «Фізіологія, гігієна та охорона праці» замінені дисципліною «Гігієна, екологія з гігієнічною експертизою», виокремлено кваліфікаційний екзамен як окремий ОК. Позитивним прикладом реагування на виявлені недоліки в ОПП було посилення участі у викладанні окремих ОК професіоналів-практиків.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП, по суті, акредитується вперше. У 2022 р. була проведена процедура умовної акредитації згідно постанови Кабміну від 21 березня 2022 р. № 338.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Під час бесід із фокус-групами встановлено, що всі учасники освітнього процесу розуміють необхідність створення якісної академічної спільноти в ЗВО. Також учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП у відповідності до основних офіційних документів університету, сформованої корпоративної культури і культури якості освіти зокрема. У процесах і процедурах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти беруть участь такі підрозділи ЗВО: випускова кафедра, вчена рада, науково-методична рада факультету біології та лісового господарства, навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, навчальний відділ, студентське самоврядування. У контексті даного підкритерію доцільно документувати пропозиції, які надходять від різних груп стейкхолдерів (наприклад, у стислій формі), що дозволило б відслідковувати внесені зміни та аналізувати ефективність впроваджених змін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Експертна група отримала достатньо доказів того, що у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, і що вони є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сторінці сайту університету «Громадське обговорення ОП» не зазначено період розміщення проєкту ОП та терміни для подання пропозицій та зауважень, відсутня інформація про результати розгляду таких подань. Під час наступного перегляду ОП рекомендовано на сторінці сайту «Громадське обговорення ОП» зазначити терміни щодо можливості для заповнення анкет зацікавленими сторонами та розміщувати інформацію про результати їх розгляду.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ встановила, що здобувачі, випускники та роботодавці користуються інформацією щодо ОП, яка розміщена на офіційному сайті Університету, сторінці факультету та у Каталозі ОП та вибіркового освітніх компонентів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

З метою подальшого розвитку освітньої програми гаранту рекомендуємо упродовж наступного навчального року запровадити механізм документування пропозицій, які надходять від різних груп стейкхолдерів з метою відслідковування внесених змін та аналізування ефективності впроваджених змін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Гаранту освітньої програми та керівникові випускової кафедри упродовж наступного навчального року рекомендуємо провести заходи із запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Керівництву ЗВО упродовж наступного навчального року переглянути Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки з метою чіткого встановлення кола осіб, залучених до процедури визнання результатів навчання, долучивши до відповідальних осіб гаранта освітньої програми, на якій навчається здобувач. Гаранту освітньої програми та керівникові випускової кафедри протягом наступного навчального року провести заходи із популяризації неформальної форми здобуття освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Гаранту освітньої програми до початку нового навчального року рекомендуємо провести системний моніторинг силабусів ОК, звернувши окрему увагу на чіткість формулювання системи рейтингового оцінювання здобувачів та коректність відображення змісту навчальної дисципліни. Керівництву університету, гаранту освітньої програми та керівникові випускової кафедри упродовж наступного навчального року інтенсифікувати роботу із залучення здобувачів до програм академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Керівництву університету до початку нового навчального року ініціювати оновлення «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників...», врахувавши, серед іншого, вимоги Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. Керівництву університету до початку нового удосконалити систему моніторингу за дотриманням науково-педагогічними працівниками вимог Ліцензійних умов.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

З метою подальшого розвитку освітньої програми гаранту рекомендуємо упродовж наступного навчального року запровадити механізм документування пропозицій, які надходять від різних груп стейкхолдерів з метою відслідковування внесених змін та аналізування ефективності впроваджених змін.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Під час наступного перегляду ОП гаранту рекомендовано зазначати на інтернет-сторінці терміни проведення обговорення та результати розгляду поданих пропозицій.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СЕВЕРИНОВСЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА